B. g. Fr. Podkrajšek, železn. uradn.
Vintl, Tirol.

Št. 73. V Trstu v sredo 12. septembra 1883. Tečaj VII.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

»EDINOST« izhaja 2krat na teden vsako **sredo** in **saboto** o poludne. Cena za **vse leto** je **6** gld., za polu leta **3** gld., za četrt leta **1** gld. **50** kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravništvu in v trafikah v **Trstu** po **5** kr., v **Gorici** in v **Ajdovščini** po **6** kr. — *Naročnine*, reklamacije in inserate prejema **Opravništvo »via Zonta 5.«**

Vsi *dopisi* se pošiljajo **Uredništvu »via Torrente«** »Nuova Tipografia;« vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — *Inserati* (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav ceno; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

12. september 1683.

Denes je 200 let, od kar je Avstrija rešila sebe in sploh Evropo turškega jarma, kateri je pretil vsej Avstriji in sploh vsej zapadnej Evropi in njenej kristijanskej civilizaciji.

Leta **1683, 12. septembra,** so Turke, ki so Dunaj trdo oblegali in so ga uže skoraj imeli v svojih rokah, avstrijski, nemški in poljski vojaki slavno premagali in vsled te zmage kristijanskega orožja se je ustavilo za vedno navalje barbaričnega osmanskega rodu na kristijansko Evropo. Kaj čuda torej, ako vsa Evropa, prav posebno pa Avstrija, blagoslove dan **12. septembra 1683,** in če vsa avstrijska ljudstva denes z veseljem obhajajo 200 letnico rešenja Avstrije iz sužnosti in nje vstajenje.

Bolj od vseh drugih bi pa morali čutiti to veselje Dunajčani, mej tem ko se z največim ponosom tega dné spominjajo Poljaki, ker njih kralj *Ivan Sobieski* je sè svojo bistroumnostjo in svojimi izvrstnimi vojaki v pravem času prišel na pomoč cesarju Leopoldu I. in je odločil pred Dunajem sijajno zmago proti Turkom. No prav to pa, da je slovanski kralj rešil Avstrijo in Dunaj propada, ta misel kali veselje našim Velikonemcem, in ako bi mogli, iztrgali bi ta list iz občne zgodovine, da bi le potomci nikdar ne znali, da so Poljaki rešili Dunaj. Znano je predobro, da se je najprej pisalo o velikanskih pripravah, katere se delajo na Dunaji za slavnost 200 letnice oproščenja Dunaja pred Turki; dunajsko mestno starešinstvo je hotelo stvar napraviti v velikanskem slogu. Kar nakrat so se zmislili židovski listi, da Dunaj ne sme biti vesel, kadar Velikonemci ne razpolagajo o možnji avstrijskih ljudstev; in res je dunajsko starešinstvo v posvetovanjih vso slavnost tako skrčilo, kakor je to storil tisti mornar, ki je Materi Božji zagotovil toliko in tako debelo svečo, kakor je veliko in debelo jarbolo njegove ladje, a na zadnje je prinesel svečico, katero je lehko skril v žepu svoje suknje. Velikonemški listi pa še s tem niso zadovoljni, da so sploh dunajske mestne očete preslepili, da se smešijo pred pametnim svetom sè svojim »purgarskim«, malenkostnim kljubovanjem; oni so se vrgli celó na ponarejanje zgodovine. Akoprem je vsemu svetu znano, da se je za rešitev Dunaja v prvej vrsti zahvaliti hrabremu plemenitemu poljskemu kralju Sobieskemu, vendar so se na vse kriplje trudili, da bi dokazali, da je bila pomoč tega kralja le podrejene veljave. A vse to ne bo pomagalo, svet se ne da slepiti; on je uže videl čuda ustavovercev, ko so proglasili največo sleparijo za edino pravi gospodarski napredek in če so židovskim časnikarjem šli na limanice dunajski mestni očetje, avstrijski narodi ne bodo hodili za njimi, ampak veselo obhajajo denašnji dan vsi pravi avstrijski patrijotje in vsi prijatelji napredka in civilizacije; tudi Dunajčani ne bodo posnemali mestnih očetov in vsak Poljak se denes z največim ponosom spominja vrlega kralja Sobieskega. Tudi mi Slovenci smo odkritosrčno deležni tega veselja in tudi mi kažemo ponosno Velikonemcem, ki vedno trdé, da le Nemec je vzdrževal in še more vzdrževati Avstrijo, oni list v zgodovini, kateri jasno govori, da so pred vsemi bili Slovani, kateri so Avstrijo in vso zapadno Evropo rešili turškega barbarizma. A ko tako naprej liste v zgodovini preobračamo, pridemo nehoté na leto 1848, ko so Slovani drugi pot Avstrijo rešili propada. Smelo torej prašamo gospode, ki hočejo trgati liste iz zgodovine, svetovne sodnice: Sme li Avstrija pozabiti teh neizbrisljivih zaslug Slovanov? Je-li previdno, ako jih prezira in izroči Velikonemcem, da ž njimi ravnajo, kakor so ravnali pod Schmerling-om in Auerspergi? Ne. To bi bilo nehvaležno, a ob enem Avstriji osodopolno delo, ker maščevalo bi se gotovo nad njo prej ali slej. A pustimo žalostno stran denašnje Avstrijske slavnosti, in uživajmo nekaljeno veselje, s katerim nas navdaja čut za srečo Avstrije in za zmago kristijanske civilizacije nad barbarstvom ter povzdignimo svoja srca k nebesom s prošnjo, da se razbijó tudi nakane novošegnega barbarstva v podobi surovega materijalizma in židovstva nad pravim in boljšim poznanjem avstrijskih ljudstev.

Ne bi pa mogli dostojnejše obhajati tega slavnega dneva, nego da se ozremo nazaj v tiste čase, ko so se vršile za Avstrijo in vso Evropo tako važne dogodbe. Turški sultan Murad I. je zaudal hud udarec jutrovemu rimskemu carstvu, podvrgel si je Thracijo, (sedanjo Rumelijo in en del Bolgarije) in ustanovil svojo rezidenco 1362 v Drinopolju (Adrianopel) in je tako omejil vladarstvo jutrovo rimskih cesarjev skoraj samo na Carigrad in njega okolico. Evropa se je tega prestrašila, in Srbi, Vlahi, Madjari in Arbanaši so se zedinili in poslali proti turškemu mogotcu močno vojno. A sultan Murad I. je premagal to vojno in prisilil celó srbskega vladarja, da mu je postal zaveznik ter pomagal podjarmiti mnoge upornike v Malej Aziji. Mej tem pa so se Slovani in Vlahi zopet ohrabrili in so postavili novo, še močnejo vojsko proti Muratu; a mogočni sultan je najprej podvrgel si Bolgare, potem pa Srbe leta 1389 uničil na Kosovem polju. Na Kosovem polju je izdajstvo pokončalo Srbe, a Murat sam je ostal mrtev v strašnej bitki, a k ljubu temu je s to bitko turška moč dobila najtrdnejši temelj v Evropi. Ko so enkrat Srbi podlegli, odprta je bila Turkom vsa Evropa, in v resnici so začeli uže pleniti po Ogerskej deželi, vsled tega je ogerski kralj Žiga v zvezi z drugimi evropskimi vlastmi napovedal vojno Turkom, kateri so leta 1396 pod sultanom Bajazidom I. pri Nikopolju kristijansko vojsko popolnoma uničili. K sreči so imeli po tem Turki med seboj mnogo prepira in bojev in [illegible] sinovi Bajazida so se mej soboj vojevali zarad nastopstva; a leta 1413 je sultan Mohamed zopet zedinil vso moč v svojej roki. Mohamedov sin, Murat II. se je zopet srečno vojskoval proti Ogrom in Poljakom, katere je popolnoma pobil pri Varni. Njegov sin Mohamed II. pa je bil še hujši osvojevalec; leta 1453 si je osvojil Carigrad in tako popolnoma uničil jutrovo-rimsko cesarstvo. Podvrgel si je potem zaporedoma še Grško, Albanijo in Bosno. Ta sultan je torej skupil veliko evropsko Turčijo, kakoršna je bila še v začetku tega stoletja. Bil je potem za nekaj časa mir; a l. 1519 je nastopil največji turški zmagovalec in vojskovodja, Soliman II., prava šiba božja za vso Evropo, posebno pa za Avstrijo. Ta sultan je svojo državo povzdignol do največe veljave; doma je z močno roko vso državo pametno vredil, potem pa planol proti Ogerskej, v katero si je odprl pot po vzetju močne trdnjave Belgrad (1521). L. 1526 je uže vdrl z mogočno armado na Ogersko, tam vzel Petrovárdin, še v tistem letu popolnoma uničil ogersko vojsko v osodopolnej bitki pri Mohač-u in malo dni po tej bitki uže zasadil polumesec v glavnem mestu ogerskem, v Budi, katero mesto je moral zarad uporov v Aziji zopet zapustiti; a leta 1529 je Budo in veči del ogrskega kraljestva zopet podvrgel svojej vladi, in iz njega napravil turškemu carstvu vazalno državo pod erdeljskim knezom Ivanom Zapoljo. Ko je ta zmagovalec zdrobil Ogersko, šel je proti Dunaju, da uniči moč Habsburških cesarjev, in si odpre pot v zapadno Evropo. A pred Dunajem mu ni bila več sreča ugodna, moral se je po mnogih bitkah in velikih zgubah umaknoti; pa le za malo časa, ker uže leta 1532 je pridrl z veliko vojno na Štajersko in tam neusmiljeno pustošil; a do Dunaja se mu ni posrečilo, da prodere sè svojimi divjimi četami. Leta 1533 je sklenol mir s cesarjem, vsled katerega se je moral zadovoljiti s prisvojenimi deli Ogerske, katere dele je leta 1541 popolnoma priklopil svojej neizmernej državi. Soliman II. pred katerim se je tresla vsa Evropa, umrl je leta 1566 na Ogrskem pred Szigethom, katero trdnjavo je hrabro branil hrvatski junak Zrinski in katera je padla še le po Solimonovej smrti v roke Osmanov.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je sklical *deželne zbore*, in sicer: gališkega na 15., Zgornje-avstrijskega na 17., moravskega na 25. septembra in *tržaškega* na 8. oktobra.

Državni zbor, kakor se poroča iz zanesljivega vira, skliče se na 20. dan meseca novembra, delegacije pa zadnji teden meseca oktobra.

10. t. m. se je obhajala *na Dunaji* 200 *letnica otetbe Dunaja* od turške sile. Bilo je to praznovanje jako ponižno, skoraj bi rekli — *pohlevno.* Bila je črna maša za Starhemberga, Liebenberga in vse, ki so pali pri brambi Dunaja. Pri maši so bili mestni župan, njegov namestnik Steudel, več občinskih svetovalcev in vsi častniki, ki niso imeli službe. Po maši je položil župan na Starhembergovo rakvo lovorov venec. — Imena kralja Sobieskega se na Dunaji niso spominjali, pač pa je dobil sedanji dunajski župan častno zlato verigo. Tempora mutantur.

Na Dunaji so ponoči od 6. na 7. t. m. zopet delalci delali nemir. Povod k temu jim je dal prepovedan ljudski zbor; k ljubu prepovedi je prišlo nad sto delalcev v prostore, kder je imel biti zbor. Ker so ti na straže kamene metali, razgnala jih je policija, pomnožena z vojaki ter deset razsajalcev zaprla.

V Krakovo vre iz vseh krajev silno ljudstva na slavnost v spomin poljskega kralja *Sobieskega,* ki je otel Dunaj grozovite turške sile, in z Dunajem vred morebiti vso srednjo in zapadno Evropo. Od tega je 200 let, in kako so se mej tem promenoli časi! Dunajski zaslepeli mestni očetje, — Bog jim greh odpusti! — kličejo iz groba «Karo Mustafo», ki je pred 200 leti obsul Dunaj z neštevilno turško vojsko, ter zasramujejo Sobieskijev spomin, spomin moža, ki je ubranil, pa Dunaj danes ni — turška vas! — Da je Dunaj takrat Turkom podlegel, podlegle bi ž njim bile vse avstrijske dežele, s temi pa tudi Nemčija in Italija. Vojeviti in ob ropu živeči Turek bil bi se jako ohrabril, i še danes ne bi bil bolni mož, kakor ga je uže ruski car Nikolaj imenoval.

V Zagrebu so 7. t. m. opoludne zopet obesili grbe z madjarskimi napisi na dveh finančnih poslopjih. Stražil je to obešanje cel oddelek vojakov lovcev in svirala mu je vojaška godba; pred te dve poslopji so potem postavili straže, a žive hrvatske duše ni bilo blizu; tako so oteli Madjari čast sebi in Davidu, ki je iz Zagreba popihal. 8. t. m. popoludne pa se je začela zbirati množica pred finančnim poslopjem ter takoj metati kamenje na grb; množica je od minute do minute rastla, kakor plaz; pripravljeni vojaki so z nasajenimi bodali podili ljudstvo izpred finančnega poslopja, a

množica ni mirovala, ampak pobila še okna neke kavane in več judovskih hiš. Mej pozvane vojake je metala kamenje, vojaki so streljali, a *nobenega* niso usmrtili in tudi ne ranili; več osob so zaprli. — 10. t. m. je bila določena volitev v občinski svèt, a bila je odložena na nedoločen čas. — Iz več krajev se poroča o nemirih in krvavih dogodkih.

Iz Zagreba se poroča, da so bili v nekatere kraje poslani vojaki, ker so se pokazali nemiri, vojaštvo pa postopa jako prizanesljivo; posilno iztirjevanje davkov se je ustavilo po vsem Hrvatskem, in vsled tega se mir povrača.

Vnanje dežele.

Omenili smo uže, da se *Nemčija in Avstrija prizadevati Rumunijo na svojo stran dobiti*, čeprav je ona še le nedavno Avstrijo zelo razžalila, da je bila rumunska vlada primorana Avstriji dati zadoščenje. Bismark je to stvar vzel v roke ter z rumunskim ministrom zunanjih zadev, gosp. Bratianu vse vravnal. — Bratianu je zapustil Bismarka ter šel v toplice v Aix-les-Bains, od tod pa pride na Dunaj, da se dogovori z ministrom Kalnokyjem in poroča se, da stopi Rumunija z Nemčijo in Avstrijo v tako razmero, kakor je Italija. Donavsko prašanje pa ostane začasno nerešeno. — Mi smo tedaj prav imeli, ko smo nedavno trdili, da se v Evropi pripravljati dve skupini, za zdaj morda za to, da se obvaruje mir, ker so ga silno potrebne vse države, a v nekoliko letih mora priti do vesoljne evropske vojne, ki utegne marsikatero državico, mogoče tudi državo, zbrisati iz zgodovine. Hudi časi še obečajo.

Papež je pisal 30. avgusta pismo dunajskemu vrhovnemu škofu. V tem pismu papež izreka hvalo avstrijskemu duhovništvu, da slovesno praznuje otetje mesta Dunaja od Turkov. Papež blagoslavlja cesarja, prezvišeno cesarsko hišo in vso avstrijsko državo.

V zahodnjih krajih *srbske kraljevine* so bile zadnji teden vsled velicega deževja hude povodnje, ki so provzročile mnogo škode.

V Dorpatu na Ruskem so se začela tudi požiganja. Klet v vseučilišči, v katerej je bilo oglje, bila je zažgana; tudi na več druzih krajih so našli netila.

Španski kralj je prišel 9. t. m. zvečer ob $9^1/_2$ iz Pariza na Dunaj. Na kolodvoru so ga sprejeli: cesar, prestolnik Rudolf, nadvojvodi Albreht, Viljelm, Evgen, vse osobje spanskega poslanstva itd. Cesar je visocega gosta objel in večkrat poljubil, potem so ga prestolnik in drugi vojvodi enako srčno pozdravili i nazadnje se je s cesarjem odpeljal v cesarjev grad.

Angleški časniki poročajo iz Hongkonga, da so bili Francozi pred trdnjavo Hanoj zopet tepeni. Predzadnjo nedeljo je odplulo nekoliko francoskih ladij s kanoni po reki navzgor, da napadó trdnjave «Črnih zastav» (kitajskih vojakov), več ur so brezvspešno Francozi streljali na trdnjave, naposled pa so se morali umaknoti ter so 12 mrtvih na bojišči pustili. — Kineški namestni kralj pa je izjavil, da kitajska vlada pogodbe mej Francozi in anamitskim kraljem ne more potrditi, in da imajo Francozi pogodbo sklenoti le s kitajsko vlado, ker je anamitsko cesarstvo podložno kitajskemu, sicer je vojna mej Francozi in Kitajci neizogibljiva.

V Egiptu kolera naglo pojemlje.

Deželni zbor goriški.

VI. seja, dne 7. septembra. Vladni komisar baron Rechbach odgovarja na interpelacijo poslanca Dottori-ja zarad preostrega in nepostavnega tirjanja davkov v Gradiščanskem okraju, da se je uže ukazalo davkarijam, kako naj v bodoče postopajo, da se ne bodo več ponavljale pritožbe in da se sploh odstranijo napake, katere je našteval interpelant. Dottori izreče na to, da je zadovoljen z odgovorom. Na dnevnem redu je bil potem računski sklep glavnega zaloga za uboge za l. 1882. Dottori je k temu računu predlagal, naj se dež. odboru naroči, da ogromne zaostanke na obrestih, kateri znašajo nad 24.000 gld., prej ko prej iztirja. Gasser in dr. Jos. Tonkli pojasnita, da je bil ta zaostanek koncem leta 1882 in ne danes, da je dež. odbor vse storil, da se zaostanki iztirjajo in v resnici se je tudi svota zaostankov do denes za mnogo zmanjšala. Dottori, zadovoljen s tem pojasnilom, odstopi od svojega predloga. Zbor sprejme potem brez debate proračun za l. 1884 zaloga za uboge in račun za 1882 in proračun za 1884 Werdenberškega zaloga. Zbor na to dovoli podpore 600 gld. napredovalnej rokodelskej šoli v Gorici in dovoli na predlog dež. odbora dve štipendiji za 2 obiskovalca tehnologičnega muzeja na Dunaju. —

O prošnjah Lokavskega in Štorijskega županstva, da bi se odpustile dotičnim občinam obresti od bolnišničnega dolga, prestopi zbor na dnevni red.

O prošnji Vileške občine za izbrisanje ostalega dolga na posojilu 10.000 gld., prejetem leta 1866, sklene se, naj se dež. odboru naroči, da to prošnjo pri vladi gorko podpira. O prošnji bivše Komenske učiteljice Katerine Kokalj za nagrado in povrnitev penzijskemu zalogu vplačanih doneskov, preide se na dnevni red, enako se zgodi s prošnjo podpornega društva ital. vseučiliščnikov v Gradcu.

Alojziju Gregorič-u iz Gorice dovoli se podpora za 3 mesece po 20 gld. na mesec, da se uči brzojavljanja in računstva.

Na prošnjo odbora obrtnijske šole v Marijanu dovoli se omenjenej šoli podpora v znesku 500 gld. Vdovi bivšega učitelja Ivana Borghes-a poviša se penzija od gl. 122.50 na gl. 150.

Prošnja dež. služabnika Jušta Vuge za povišanje plače se odda deželnemu odboru, da jo reši.

Prošnja odbora za morske kopelji v Gradu za škrofulozne otroke je prouzročila predlog gosp. dr. Rojca, da bi se podpora od 400 gld. zvišala na 500 gld. in da bi ta podpora postala sestemizirana stalna, tako sicer, da ne bi bilo treba več dotičnemu odboru vsako leto proti prositi za-njo, in to, dokler bi dež. zbor to podporo ne spoznal za nepotrebno. Ker ni bil podpiran ta predlog, sprejel se je enoglasno predlog peticijskega odseka, da se za leto 1884 dovoli omenjenemu odboru podpora v znesku 400 gld.

Vdovi rajncega deželnega sluge, Valentina Planiščika, dovoli se podpora 25 gld. Prošnja Ivana Vouk-a, bivšega učitelja v Gradiškuti se izroči dež. odboru, da jo priporoči šolskej oblastniji.

S tem je bila seja končana; prihodnjo sejo naznani gosp. glavar pismeno.

Postava

o pogozdovanju Krasa

v pokneženej grofiji Goriški in Gradiški.

S pritrditvijo deželnega zbora poknežene Moje grofije Goriške in Gradiške ukazujem to-le:

§. 1. Za izvršitev pogozdovanja Krasa v pokneženej grofiji Goriški in Gradiški se ustanovi posebna komisija, obstoječa iz prvosednika, imenovanega od ministra za kmetijstvo, iz zastopnikov, ki jih postavijo vsaka po enega politične okrajne oblastnije v Gorici, Gradiški in Sežani, iz deželnega gozdnega nadzornika, iz enega poslanca deželnega odbora in iz treh zaupnih mož, katere izvolijo županstva onih Kraških občin, ki spadajo v politične okraje Gorica, Gradiška in Sežana, po enega v vsakem okraji.

Za prvosednika in za druge prav zdaj imenovane komisijske ude imajo se imenovati namestniki, ki bodo nadomestovali dotične ude, kedar bodo zadržani.

Vsi komisijski udje opravljajo svoj posel brezplačno, imajo pa, razen gozdnega nadzornika in njegovega namestnika, pravico do povračila potnih troškov.

§. 2. Pogozdovalna komisija ima svoj sedež v Gorici. (Vsa komisija se le takrat sklicuje, ko gre za opravila zadevajoča ves pogozdovalni okoliš.) Ako bi se pa imela obravnavati opravila samo enega dela pogozdovalnega okoliša, naj prvosednik povabi zraven poslanca deželnega odbora in deželnega gozdnega nadzornika le tiste zastopnike političnih okrajnih oblastnij in one zaupne može, ki so bili iz dotičnih okrajev v komisijo poslani.

§. 3. Pogozdovalna komisija razpravlja in sklepa zborovaje ob opravilih, ki so jej odkazana po tej postavi. Opravila pa zadevajoča samo izvršitev kacega sklepa oskrbuje v imenu komisije predsednik z deželnim gozdnim nadzornikom.

Komisija more veljavno sklepati, ako je navzočih razen predsednika in deželnega gozdnega nadzornika vsaj polovica k dotičnej seji povabljenih komisijskih udov.

Sklepa se z absolutno večino glasov navzočih udov.

Predsednik glasuje le pri enakosti glasov, in potem velja ono menenje za sklep, kojemu je on pristopil.

Proti sklepu komisije smejo se dotične stranke pritožiti pri ministru za kmetijstvo, in sicer v 4 tednih od tistega dne, ko se jim je vročil dotični odlok.

§. 4. Za izvrševanje komisiji s to postavo odkazanih nalog, kakor tudi za upravne troške komisije, ustanovi se pogozdovalni zalog, kojega letni proračun odobruje minister za kmetijstvo in deželni odbor. Letna potrebščina pa se ima pokrivati z doneski, katere odkazuje za vsak primerljaj posebe državna uprava dogovorno z deželo iz zalogov v ta namen ustavno dovoljenih, kakor tudi z drugimi morebitnimi dohodki. Ta zalog oskrbuje pogozdovalna komisija.

Pripuščale se bodo komisiji brezplačno za pogozdovanje potrebne rastline iz državnih primorskih drevesnic, kolikor jih bode na razpolago.

§. 5. Komisija ima pozvedeti in določiti one parcele gozdnih zemljišč, pašnikov in nerodovitnih prostorov v političnih okrajih Goriškem, Gradiškem in Sežanskem, o kojih meni, da bi utegnolo to, da se stalno oskrbujejo kot gozdi, zabraniti ali vsaj zmanjšati elementarne in obče škodljive neprilike, kakoršne so na Krasu. Pri določbi teh zemljišč se ima posebno ozir jemati na pogozdovanje vrhov in strmih reber Kraške planote in ne smejo se tedaj pogozdovati ona zemljišča na Krasu, katera bi bila pripravna tudi za poljedelstvo, kedarkoli se to lahko opusti brez škode glavnega namena pogozdovanja Krasa.

Komisija naj dalje pozve in določi ona zemljišča ob črti c. k. priv. južne železnice v političnem okraji Gradiškem in Sežanskem, o kojih meni, da zahteva občna korist njih vstrajno gozdno oskrbovanje.

Vsa zemljišča, ki se v zmislu predstoječih določeb odmenijo za pogozdenje, treba je, ko zadobé dotični odloki pravno moč, vpisati v poseben kataster in jih po določbah te postave v dobi, ki jo določi minister za kmetijstvo po zaslišanji deželnega odbora, kot gozde srednje ali visoke rasti pogozditi ter jih tudi pozneje po določbah tadašnje gozdnje postave oskrbovati.

§. 6. Kder bi ne bilo z ozirom na obstoječe okoliščine uže poprej opravičene dvombe, da bi posestniki dotičnih zemljišč pogozdovanje pravilno izvrševali, ali pa da bi posestniki sami, ali drugi opravičenci na omenjenih zemljiščih skrbeli za ohranitev gozdnih zasadeb, mora komisija prizadevati si, da se porazume z vdeleženci, na kak način se ima pogozdenje izvršiti in kako v prihodnje gozd oskrbovati, in prav tako tudi o tem, kako se imajo v ta namen deliti podpore, bodi da se dajejo rastline brezplačno, ali pa denar i doneski iz pogozdovalnega zaloga.

§. 7. Ako bi komisija zarad omenjenih dvomb ne spoznala za primerno, postopati v zmislu §. 6., ali pa ako bi bolj kazalo, da se pridobi zemljišče v last gozdnega zaloga, bodi zarad tega, ker ni bilo mogoče po namenu §. 6. porazumenja doseči, bodi iz drugih razlogov, ima ona prizadevati si, da se kupi zemljišče z denarjem imenovanega zaloga.

Ako je zemljišče obremenjeno s tujimi pravicami, ki bi ovirale pogozdovanje, ima komisija na to delati, da se odkupijo take pravice z denarjem gozdnega zaloga, in sicer v prvej vrsti po prostovoljnem porazumenji.

§. 8. V slučajih, v kojih bi posestniki ali opravičenci po določbi §. 6. skleneno pogodbo na kak namenu pogozdovanja očitno nasproten način prelomili, ali ko bi se ne dala doseči nameravana pridobitev ali pa odkup v zmislu §. 7., ima komisija naprositi namestništvo, da se dotična zemljišča razlasté v prid pogozdovalnega zaloga.

§ 9. Ako namestništvo spoznava za opravičeno po določbah te postave zahtevo komisije zarad razlastitve zemljišča ali pa pravic, ima jo sprejeti in ob enem po zaslišanji dveh v ta namen poklicanih zvedencev določiti znesek, ki se mora izplačati za razlastitev iz pogozdovalnega zaloga.

Zoper ta odlok se sme vsak udeleženec pritožiti pri ministru za kmetijstvo, in sicer v 4 tednih od tistega dne, ko se mu je vročil odlok.

Pritožbe se imajo vložiti pri namestništvu.

§. 10. Zraven tega ostaja prosto vsakemu, ki bi ne bil zadovoljen z zneskom, kateri je odločil minister za kmetijstvo za razlastitev zemljišča ali kake pravice, v 35 dneh potem, ko se mu je vročil dotični odlok, zahtevati od one okrajne sodnije, v katere okrožji leži zemljišče, ki se ima razlastiti, oziroma ono, katero je obremenjeno s pravicami tretjih oseb, da se mu po sodnijskej poti odmeri in določi odškodnina.

Sodnijsko odmerjenje in določevanje odškodnine naj se v tem slučaji dožene z analogično porabo določb državnega zakona od dne 18. februarja 1878 št. 30 »o razlasitvi v napravo železnih cest in za vzdrževanje vožnje po njih«, ako ne določa ta postava kaj druzega.

Kedarkoli se v tem oziru vpelje sodnjiska obravnava, ima se izvršitev razlastitve odložiti, dokler se ne konča ona obravnava, in dokler se ne izplača, ali pa vloži pri sodniji v tej obravnavi odločeni znesek.

§. 11. Denarne kazni, ki se nalagajo po občnem gozdnem zakonu za take gozdne prestopke, ki so se vršili na zemljiščih zaznamovanih, kakor veleva §. 5. v pogozdovanjskem katastru in enako tudi povračila, ki se odločijo na podlagi gozdne postave za poškodovanje zemljišč, ki so prešla v last gozdnega zaloga, pripadajo temu zalogu.

§. 12. Opravilnik, ki ga napravi minister za kmetijstvo dogovorno z deželnim odborom, določeval bo meje, v katerih sme pogozdovalna komisija v lastnem delo krogu sklepati o stroških iz pogozdovalnega zaloga, oziroma slučaje, v katerih bo treba poprejšnjega privoljenja ministra za kmetijstvo in deželnega odbora v te troške, in slednjič vodila za upravo tega zaloga in zaračunovanje sploh.

§. 13. Izvršitev te postave je naročena ministru notranjih zadev, finančnemu ministru in ministru pravosodja.

Dopisi.

Iz Trsta, 9. septembra.

(*Razne stvari.*) Ljudstvo v tržaškej okolici imenuje šagro sploh le somenj. Celo majhni dečki prašajo drug druzega: koliko je pribranil za somenj! Nekojim se čudno zdi, da domače ljudstvo imenuje šagro somenj. Šagra je le veliki narodni ples v tržaškej okolici, kojega priredé domači fantje vsako leto. A beseda somenj, mislim, prihaja iz tega, ker na dan šagre pripeljejo na prodaj raznovrstnih reči, največ pa igrač. In mali dečki vse leto hranijo novce, da si o priliki somnja nakupijo raznovrstnih igrač. Okoli plesa postavijo fantje visoke mlaje (lantene), na kojih vihrajo zastave vseh narodov sveta, celó turško so lani nekde izobesili. One zastave si fantje navadno izsposodijo pri tržaškem »Lloydu«, tedaj ni čudo, da se pri šagrah jako malo slovanskih zastav vidi.

2. t. m. je bil somenj v Barkovljah. Vredno omenjati je to, da so domači godci zopet pokazali napredovalen korak. Ali narodno gosti znajo le dve: »Naprej« i »Banovci«. Želeti je, da bi se Barkovljanski godci več narodnega naučili, osobito prekrasni »Venec slovanskih napevov«. Na somnji v Barkovljah ni bilo videti — žalibog, — nijedne »prave slovenske zastave«. I to ni bilo radi malomarnosti, nego radi tega, ker so slovenske zastave v tržaškej okolici skoraj — bele vrane. Jaz mislim, ker si je narodno krčmarsko društvo v Barkovljah pred časom kupilo avstrijsko zastavo, moralo bi si i jedno narodno omisliti. Tako bi imeli Barkovljani vsaj — eno — lepo narodno zastavo.

Dokle pa pojde z italijanskim petjem v barkovljanskej šoli? Ko bi človek stvar natanko opazoval, opazil bi, da se v ovej šoli poleg petja tudi nekam preveč Italijanskega podučuje.

Kako spoštuje ljudstvo slovenske renegate, vidi se iz tega-le: V nedeljo 2. t. m. je šel mimo kavane Bott dobro poznani »Drejac«. A pred ono kavano, ki je najbolj narodna v Trstu, sedelo je nekaj naših mladeničev. Ko pa ti le zagledajo »Rojanskega gouvernerja«, zakliče jeden od njih: »Poglejte renegata!« Drugi mladenič pa je prašal svojega tovariša, vrlega rodoljuba: »Ali ga poznaš ti?« A nagovorjeni mladenič, da je le slišal ime »rojanski renegat«, vedel je dobro, da ga tudi še ni poznal, da je to poznani »gouverner«. Zatorej mu zakliče v obraz: »To je Dreo«. Gouverner ni na to nič odgovoril, ker je vedel, da se s temi fanti ni šaliti, posebno pred to kavano ne. A prav pri tej priložnosti, bodi mi dovoljeno, opaziti, naj bi vodstvo kavane Bott, mimo italijanskega napisa postavilo tudi slovenski napis. Saj vendar zahaja v ono kavano do 80% Slovencev. Sploh pa so slovenski napisi po Trstu nevidljive stvari. Nemec, Angležž, Grk, Francoz stavi v Trstu napise v svojem jeziku. Čemu bi se sramoval in bal Slovenec, ki vendar sme imenovati Trst »domača tla« in svoj rojstni kraj.

Iz Proseka, 6. septembra.

Veseli dogodek poroda Nj. ces. visokosti Štefanije zvedel se je v Proseku v nedeljo popoludne še le po dokončanej popoludanskej službi božjej. Ker je bilo pa ljudstvo uže poprej opomnjeno, kakor nitro se ta veseli dogodek oficijelno zve, da se bode pela v cerkvi zahvalna pesem, torej so zvonovi ob 6. uri prebivalcem naznanili ta veseli dogodek.

Ob 7. uri pa so zvonovi zopet verne vabili v cerkev, se Bogu zahvalit, in prosit

blagoslova nad visoko novorojenko in nad vso presvitlo cesarsko hišo. Zbrali so se v lepo ozalšanej in krasno razsvitljenej cerkvi okrajni in vaški načelnik, okrajni zdravnik, žendarmerijska in finančna straža, železnični in dačni uradniki in toliko število vernih, da je bila cerkev prenapolnjena in da je moralo veliko ljudstva zunaj ostati. Pevski zbor je pel ganljivi Ribarjev: »Adoro Te suplex«, krasni Ricci-jev »Te Deum«, in Rotta-jev veličastni »Tantum ergo«. Koncem pa je vsa cerkev pela cesarsko pesem. Kadar so se zvonovi zopet oglasili in so ljudstvu oznanovali, da se »Te Deum« poje, takrat so začeli okna hiš okoli cerkve in po glavnej ulici razsvitljevati. Po končanej službi božjej so se zbrali pevci na trgu pred cerkvijo, plameničarji pod nadzorstvom vatrogascev se postavijo v vrsto, sedaj zadoni krasna Hribarjeva kantata, za njo pa cesarska himna, pri katerej se je ljudstvo odkrilo. Po končanej himni zadoni trikratni gromoviti »živijo«, najprej presvitlemu vladarju, drugi visokej Njegovej obitelji, tretji novorojenej nadvojvodici. Potem je šel sprevod pevajoč po lepo razsvitljenej vasi, še večkrat cesarsko pesem in omenjene »živijo«-klice ponavljajoč. Po končanej bakljadi se je umaknol pevski zbor v gostilno Luxa, in da je tu primerne pijače dobil, za to so poskrbeli tukajšnji rodoljubi — napitnice so se tu s pesmami vrstile, in sicer do pozne noči.

Ker je bil pa naš državni poslanec, g. Nabergoj, z nekaterimi drugimi rodoljubi v nedeljo zjutraj k slavnosti v Postojno odpotoval, zato so se proseški rodoljubi v ponedeljek zvečer v gori omenjenej gostilni zbrali, da v veselej družbi obhajajo veseli dogodek. Da tudi tu napitnic ni manjkalo, to se lehko samo ob sebi umeje. X.

Iz Brega, 10. septembra.

Razpis tajnikove službe prizadeva nekaterim ne malo strahu, da bo službo dosegel kak neprijetnež, ker potem bi po njih domnevanju propala za vselej slovenska Dolina, kar se pa ne zgodi, če se tudi njih volja ne sluša.

Pri tej zadevi nije treba dolinskega zastopa z nasveti nadlegovati, ker znebivši se tlačilne more, znal bo sam izbrati vrlega tajnika, na katerega se bo smel zanašati v vsakej stvari.

Tajnikova služba v Dolini (kakor drugod po Istri mej Slovenci) je važna in težavna, katera tirja sposobnosti, odločno voljo, trd značaj.

Kmet, v razmerah do c. k. uradnij — in po paragrafih se vesti — neveden, prejema oglase, določbe, »ordine di pagamento«, in postave v ptujščini, zateka se v prvej sili k občinskemu tajniku, da mu vse to razjasne, da ga poduči in mu dá potrebnih nasvetov. Pri neprijetnih zadevah, rubežih, eksekucijonih, dražbah itd. »hudih urah za ubozega Brežana« more tajnik mnogokrat pomagati in rešiti kmeta nepotrebnih troškov in škodljivih tožb.

Ako hoče tajnik slovenskemu kmetu pomagati, izviti ga iz rok koperskim dohtarjem in notarjem, zameri se poslednjim, kakor tudi uradnikom, kateri pri vsem nerednem poslovanju srpo gledajo ubozega kmeta, zavedajočega se svojih pravic.

Pri tacih razmerah je treba tajniku ne samo znanja, temuč trdne volje: mora biti jeklenega značaja.

V Dolini tajnik vodi vse županijsko poslovanje, on je pravi »minister zunanjih in notranjih zadev«, on je »alter ego« ali bolje povedano, »factotum« županije in tudi vrhovnega župana. Na njegovih ramah sloni precejšnja butara opravil. Vse to tirja mnogo sposobnosti, delalnosti in odločno voljo od prihodnjega tajnika; dolinski občinski zastop gotovo pretrese sposobnosti i vrednosti prosilcev.

Dolinski zastop ne gleda preveč na priporočevanja in botrovanja, rodoljubja unet, izbere si gotovo tajnika, vrednega domoljubne občine, moža nadarjenega s potrebnim znanjem, z blago voljo in trdnim značajem, kateremu so strankarstvo, lisičja potuhlost in odpadništvo čisto nepoznane stvari.

Iz Podgrada, 30. avgusta.

Kakor znano, izhaja največje zlo za Slovence, posebno v Istri, iz nas samih, ker smo *premehki* in ker mej nami še ni prav ukoreninjeno in razvito prepričanje o velikanskej koristi društvenega živenja in mejsobojnega podpiranja. Zato imamo toliko jerobov, ki se trudijo, da bi nam »po svoje« koristili. Ako smo tako »predrzni«, da izrazimo v *domačih* zadevah svoje misli, precej nas poučé, da smo na krivej poti, da bodimo lepo ponižni in krotki, vsaj da za nas po očetovsko skrbé, in nam niso protivni. — Zanimivo je, kako se taki jerobi s prva ogrinjajo s plaščem rodoljubja, kako skrbno se pečajo s *postranskimi* potrebami *posameznikov* za to, da si pridobé in utrdijo zaupanje. Tudi v občinih in glavnih prašanjih se trudijo za narod, ko vedó, da iz moke ne bo kruha, vsaj tečnega ne. Kadar pa imajo uže krdelce svojih za soboj, onda začnejo pravo delovanje. Namen skrivajo. Zato pa imajo polno torbo tehtnih razlogov, katere vedó še podpreti s tako gotovostjo, da se vsak, ki ni dovolj pozoren, popolnem prepriča o poštenosti njihovih namer. Mi mislimo tu na *zmožne* omikance, ki sem ter tja tudi z dostojanstvom vplivajo. Da, celo žrtvujejo ga! Je res: »de gustibus . . . .«, ali dostojanstvo ostane vendar dostojanstvo. Bratijo se z ljudmi brez določenega smera in brez najmanje sposobnosti, razumeti in sprejeti *bodi-si katero* idejo. Tacih ljudij simpatije so tam, kder je »lepše«, kder je »bolje«, kder je večja »hetz«. Prilika se večkrat ponudi, da se pokažejo junake. Ako n. pr. neukreten Slovenec — neukretnost se nam rada očita — stopi nepoklicanemu jerobu na prste, da zajavka, na mah vzdignejo pesti, groze se in »oštijajo«, da se kar iskre utrinajo in bi strahopetec skoro strepetal!

Večinom renegatje, spoznajo se precej v vsakem položaji in so podobni neke vrste frtavki, ki ostane vedno po konci, ako jo tudi devetkrat prevržeš. Zato so zavzeti neke puhle, smešne prevzetnosti, ki se jim tako lepo podaje, kakor n. pr. priprostej nevesti — gospodski klobuk. Resen človek, videč jih, spominja se nehote poučne pravljice, s katero odvrača učitelj uže v pričetku deco od praznega napuha, pripovedovaje jej, kako je razjasnjeval oče svojemu sinu razliko mej ravno stoječim in pripognjenim klasom.

Vendar — ad rem: — jerobstvo. Kakor v privatnem, tako tudi v javnem, recimo, političnem živenji, razločujemo poštenje in nepoštenje. Brez dvoma stoji pošten politik na strani pravice. Mar zahtevamo Slovenci česa druzega, nego čiste pravice? Je-li krivično, da hočemo biti gospodarji *v svojej lastnej* hiši, da jo popravljamo, podpiramo, snažimo? Je-li kaj tako nezaslišanega, da hočejo razumniki privesti tudi prosti narod do one stopinje samosvesti, na katerej bode mogel sam razsojati, kaj mu koristi, kaj škodi, in se ne dal zlorabiti in zapeljavati? Je-li zahteva, da se nam jezik spoštuje v vseh odnošajih tako strašilo? Je-li predrzno ali ka-li, da nečemo biti sužnji na domačih tleh i da ne dopuščamo kacemu borniranemu gizdalinu, zmerjati nas z »moštri di ščavi«?

Lahko bi stavili še mnogo tacih prašanj, a ta naj zadostujejo *v obče*. Poštenjak, tudi Italijan s pravim čutom, odgovori na vsako odločno: **ne!**

V očigled naših krajnih razmer pa prašamo: Je-li more poštenjak mirnim srcem prenašati predrzno rovanje ljudij nižje vrste, koji si domišljajo, da jih je oblizala italijanska kultura in jim tako podelila moč posilne nadvlade? More-li s hladno krvjo dopuščati, da se prosto ljudstvo sicer ne še iznaroduje, ali vendar strašno kvari, demoralizuje s tujščino? Vsaj ima vsak dan priliko opazovati, kako n. pr. mlado ženstvo sè slastjo srka strup, kako zatajuje svoja sveta čutila za dom, svoje običaje, svoj jezik: sramoteče samo sebe z blebetanjem nekolikih tujih besed, katerih ne zna izgovarjati! Je-li napredek ali hvalisani sijajni uspeh učiteljev, da uže nedorasli dečki pevajo tržaško-poulične spake v pokvarjenej italijanščini?

Je-li v tacih odnošajih in v okraju, kder se je pri ljudskem številjenju našlo mej 16.000 prebivalci jedva 5 Nemcev (?) in 30 Italijanov (??), a mej vsemi 35 nijednega domačina — je-li umestno in potrebno snovati tu društva z nemškimi (!) pravili in italijanskimi (!!) imeni? Društva, iz katerih z demonstrativnim zaničevanjem meče slovanske liste besna jata, katerej dobro tekne slovenski kruhek, a naroča zloglasno karnjelsko teto, ki dozdaj še ni našla poti k nam! Je-li to spodobno? Ne in ne, in stokrat ne!

Kadar potreba nanese, pogledati hočemo še natančneje naše razmere in *vire*, iz katerih nam dohaja zlo, da se tem čisteje pokaže naše pošteno prizadevanje. Obzira, se ve, ne moremo imeti nikacega.

Z Notranjskega, 9. sept.

(*Podpirajmo primorske Slovence!*) Kranjska — središče Slovenije — imela je za obstanek svoje slovenske narodnosti izvojevati ljut boj, kakoršen se v zgodovini le redko pomni. S pravo vojaško hrabrostjo je odbijala ona krivične napade in energične naskoke svojih napastnikov, kakor so bili: Auersperg, Kaltenegger, Vesteneck in drugi, ter jih konečno popolnoma premagala in zapodila v sramotni beg. To se ve da, da še vedno ni Kranjska popolnoma rešena vsega zla, ampak ima še mnogo izvojevati, da zadobi po božjem in naravnem pravu njej pristoječe pravice, ali vendar v primeri z drugimi slovenskimi deželami — vzlasti Primorsko — izimši Koroško — je ona glede narodnega napredka najprva.

Ker smo tedaj mimo svojih bratov na Primorskem nekoliko srečneji, gotovo je naša dolžnost, da ne uživamo te sreče sami, temuč jo delimo vsaj po mogočnosti z svojimi brati. Gotovo ni slajšega občutka za človeško srce, nego je oni, kateri navdaja človeka s zavestjo, da je pomagal zatiranemu bratu, da mu je dobro storil — to samo uže mu je zadostno plačilo za njegov trud. Zraven tega naj nas navdaja pa tudi zavest, ako pomagamo svojim bratom, da se tem načinom udeležimo vzajemnega slovanskega delovanja, kar nam samim mnogo koristi donaša. Pomislimo samo, kolike važnosti je Trst vzlasti za bližnjo Kranjsko, katera večino svojih pridelkov v Trstu proda.

Vsled sedaj na Primorskem vladajoče lahonske politike pa kupčija ni taka, kakoršna bi sicer morala biti. Torej čim preje se otrese Primorska tujega vraga, tim bolje za njo — a tudi za nas — kajti gotovo je, da bode pihal nam v vseh, tedaj tudi v kupčijskih zadevah ugodneji veter. Pomagajmo tedaj primorskim Slovencem se bojevati zoper njihovega sovraga, kajti čim preje bode premagan, tim preje bodemo tudi mi deležni nastopivših boljših časov.

Zato je nam popolnoma neumljivo, čemu nekateri slovenski listi *) ščujejo proti nekaterim voditeljem primorskih Slovencev, mesto da bi podpirali in navduševali k složnemu in vzajemnemu slovenskemu delovanju. Mi dobro vemo, da tem delalcem na narodnem polju ni na rožicah postlano, in trdo je njih stališče, — smemo reči, da tako trdo, da bi napadajoči mogotci pri sedanjih razmerah v Trstu, niti besedice ne črhnoli, nego gledali le, kako bi svojo kožo v varnost spravili, dočim je živenje pri zabavah mnogo ugodneje.

Strani tedaj s takimi pojavi; na njih mesto naj stopi navduševalna ideja vzajemnega delovanja. Storimo saj za ubogo istrsko »rajo«, kolikor se pri sedanjih okolnostih storiti dá. Koliko denarja gre iz slovenskih dežel v tuje kraje za podporo misijonov, za zidanje cerkva itd., a uboga istrska »raja«, katera se zvija pod nogami krutega lahonskega zmaja — pa ni vredna naše najmanjše podpore! — Kedo je naš bližnji? — Vidimo in poznamo ga, slišimo njegov mili klic po pomoči, a vendar ne pomagamo mu, kakor bi mu morali in kakor bi mu lahko. Oj, koliko bi se dalo še storiti v povzdigo naše stvari, in ako je kde kako delovanje na svojem mestu, bilo bi brez dvombe tukaj. — Kranjski Slovenci! spomnimo se svojih primorskih tlačenih bratov, vzlasti ubogih Istranov! Ako smo uže za druge radodarni, bodimo toliko bolj za svoje prave brate po veri in naravi, kateri bodejo nam enkrat gotovo iz srca hvaležni za skazane jim dobrote.

Vsak predsodek naj tukaj zgine, ter vabi nas edino prava bratovska ljubezen, katera naj rodi vzajemno narodno delovanje, katero edino nas vse skupaj dovede do popolne zmage in zadobljenja vseh naših pravic.

Torej na delo — skupno vzajemno delo! Neznan.

Iz Ljubljane, 6. septembra.

Kakor se čuje, ima se zborovanje kranjskega deželnega zbora pričeti 17. t. m. Kranjski deželni zbor ima vsaj, kakor znano, po minolih 6 letih zopet ono lice, katero je, ako se pri volitvah pod pokroviteljstvom Vestenečkov ne godé slepарije in goljufije, vedno le pravi izraz narodove volje in prepričanja, to je, narodno večino. Kako se je pa proti mlademu narastaju, proti eliti slovenske inteligence agitavalo, o tem ne bom pisal; kajti še spomin na to polni vsacemu poštenemu narodnjaku srce s žalostjo, a tudi srdom. Pozabljeno pa ni in ne bode.

Vsacega zdaj zanima prašanje, kako bo z verifikacijo volitev v velikem posestvu, namreč poslancev Dežman in Schrey. Ta volitev nikakor ni zakonita; vsaj tako se je izrazil par dni po volitvi znan rodoljub, v verifikaciji volitev izvrstno verzirana osoba. A čudo, sliši se, da hoté to volitev vendar potrditi. Ako je volitev zakonita, naj se potrdi, ako je pa le najmanji madež na njej, naj se ovrže. To mora zahtevati in to tudi zahteva vsak narodnjak, ki ne spada k tako zvanim »Beschwichtigungs-hofratom«; to zahteva tudi pravica, narodna čast in poštenje; preveliko zatajevanje tu ni na pravem mestu.

Novi deželni odbor, v večini naroden, moral bi se malo pobrigati tudi za uradništva. Bivši nemčurski odbor je skrbel s hvalevredno doslednostjo za svoje ljudi, ne oziraje se na to, je-li dotični uradnik tudi zmožen, ali ne; spričevalo zmožnosti je bilo njegovo politično mišljenje. Tako ravnanje je rodilo pa najbolj zaničljive značaje, klečeplastvo in ovaduštvo. Narodni deželni odbor naj na to pot ne krene; posnema naj glede narodnosti svojega prednika, a gleda naj na zmožnost uradnika, potisne naj ignoranta na stran in seže naj pod ramo spretnemu in zmožnemu narodnemu uradniku, ako je tudi na nizkej stopinji; kajti tlačil in pritiskal je bivši nemčurski odbor odločne narodne uradnike, da-si tudi spretne in izvrstne delalce, mej tem ko je svoje ljudi, da-si tudi nevedneže in duševne siromake, silil na površje. Tu pa mora narodni deželni odbor biti brezobziren; grešili smo tu uže mnogo in ni se čuditi, ako so se narodni uradniki uže naveličali tacega postopanja. Ko so nemčurji na krmilu, tlačijo jih, ko pa narodnjaki pridejo na vrhunec, za-nje se niti ne menijo, poznajo jih le pri volilvah. Učimo se od svojih nasprotnikov, oni se potezajo tudi za svojega zadnjega uradnika.

O deželnem šolskem svetu in mestnem magistratu pa prihodnjič.

*) Nek list, katerega patroni nam uže davno, posebno pri kozarcu vina, preté s polenom, pisal je te dni, da se noče spuščati v neplodno polemiko. Pa ako je ta list dosleden, ni se imel spuščati pred vsem v napade, in sicer take napade, kateri sumničijo in dolžé „felonije" celo stranko. Kar se tiče slovenskega lista opazke, da smo se zaganjali „v sad svojega telesa", mogoče je, da tak skret govora napravi kaj vtiska pri „kafetku" na „Roženpohu", a v Trstu ne. Dopisnik, katerega morda ni bilo v Trstu, ko je pisal napade na nas, res je nekatere stavke kar naravnost iz „Edinosti" prepisal, a psovke na nas so vendar produkt njegove zlobne fantazije, in proti temi smo se mi obrnoli.

Gledc bogate zbirke „psovk" in „novih figur", omenjeni list pač ni v zadregi, in Ljubljana ne ostaje v tem obziru za Trstom; so pa nekateri gospodje, katerim je treba pol teleta, da se veselé, a debel klin, da molčé. To nam je dobro znano iz skušenj zadnjih dveh let. Ured.

Domače in razne vesti.

Presvetli cesar podaril je občini Belapeč na Kranjskem za stroške novega pokopališča 300 gld.

Premeščenje. Pravosodnji minister je premestil okrajnega sodniškega pristava Fr. Kodriča na njegovo prošnjo iz Cerkne v Tolmin.

Nadomestne volitve v tržaški občinski svèt in deželni zbor. Volilci četrte volilne skupine bodo volili v saboto 6. oktobra t. l. od 9. ure dopoludne do 2. popoludne, in od 5. do 7. ure popoludne enega svetovalca, in volilci tretje volilne skupine vtorek 9. oktobra t. l. od 9. ure dopoludne do 2. popoludne, in od 4. do 7. ure popoludne tudi enega svetovalca. Volitev se bo godila v mestnej hiši v drugem nadstropji.

Tržaške novosti. Črnogorska Yachta »Sybil« je došla včeraj popoludne v našo luko; — na njej so bile tri črnogorske princesinje; spremljal jih je senator Niko Popović, princesinje so sè spremstvom vred odpotovale včeraj zvečer s kurirnim vlakom na Dunaj.

Nesreča. 13letni Miha Šušmel igral se je v pondeljek z drugimi šolarčki v via Media, skočil je na nek zid, iz zida pa je nesrečno padel na ulico in si nogo zlomil; odnesli so ga v bolnico.

Nož je tirjal svoje žrtve tudi zadnje praznike. Fakina Ivan Prelc in A. Kocjančič sta dobila v tepežu več ran z nožem, vsled česar se morata zdaj zdraviti v bolnici. — 17letnega Alojzija Spazzapana, izvoščeka, je v tepežu nekdo z nožem močno ranil v prsa in še več manj ranjenih bode pomnilo zadnje praznike.

Pretepi. V Gostilni »zum Eiskeller« v »Via St. Catterina« sta se dva rokodelca stepla; nadzornik javne straže, g. Hussak, ki je bil tudi v gostilni, stopi mej oba, da ju pomiri; a eden obeh mu vzame sabljo in ga hoče ž njo raniti, na kar so drugi gostje pristopili; a oba prepirneža sta odnesla pete, nadzornik za njima, in ko ju dobiti, obrne se eden in rani nadnadzornika z njegovo sabljo. — Ubozega moža so morali odnesti v bolnico; a ranilca, kateri je sabljo vrgel od sebe, so druge straže kmalo dohitele in zaprle; kliče se Jožef Žonta, ima 30 let in je slikar.

Tatvine. V ponedeljek so nekemu tujcu, ko se je peljal na »Tramway-u« iz Bošketa v mesto, ukradli listnik, v katerem je bilo 15 gld. in 90 frankov. — Vtorek zvečer je nek tat vkradel pred kavarno na trgu »Rosario« mizico s kamenito ploščo.

Delalsko podporno društvo. Zadnja 2 praznika je k temu društvu zopet pristopilo nad 50 dobrih čvrstih udov. Slovenski obrtniki in delalci, le tako naprej! Vi nemate nič iskati v italijanskih društvih, kder sovražijo Vaš jezik, Vas zaničujejo in sklepajo o Vas brez Vas. Vaš naroden dom je »Delalsko podporno društvo«, v njem se zbirajte, v njem najdete domačega poduka, veselja in v tugi bratske podpore in pomoči.

Pa okoličani, ali se ne bodo še omajali?

Pekovsko pevsko društvo „Jadranska zarja" napravi vesel večer (jour fixe), v nedeljo dne 16. t. m. ob 3½ uri popoludne v prostorih pri g. *Judtman-u*, Via Coroneo št. 23, *v spomin 200letnice premaganja Turkov pri Dunaji.* Udje so prosti vstopnine.

Veselica v Rojanu pri gosp. Bole-tu v soboto, 8. t. m. se je krasno sponesla. — Igralci in pevci so pokazali, da v Rojanu še budi narodni duh in da se tam širi narodna zavest. — Mi nismo pričakovali tega, kar smo videli. Zatorej pa kličemo vrlim Rojancem: Živili, le tako naprej! — Prejeli smo od prijatelja obširen popis veselice, katerega pa zarad pomanjkanja prostora priobčimo še le prihodnjič.

Veselica v Bazovici pri gosp. Urbančič-u dne 8. t. m. je bila res velikanska. — Sokola so Bazovičani kaj nav-

dušeno sprejeli, došli so pevski zbori iz Doline, Ricmanj, Občin, ter so se pri veselici vrstili z domačim zborom; nekatere pesmi pa so peli vsi zbori skupaj, nad 70 pevcev. Gospod Urbančič je govoril navdušeno in navdušil sè svojim govorom tudi stotine navzočnega ljudstva. Veselje je trajalo nekaljeno do blizo polunoči. — Dve veselici ob istem času v okolici, obe prenapolnjeni, obe tako prijetni; to kaže, da se je začela okolica krepko gibati, kar mora radostjo napolniti vsako slovensko srce. — Le tako naprej, in zmaga bo naša!

Železnica Herpelje-Trst. V Trstu se je sestavilo c. k. gradbeno ravnateljsrvo za zgradbo železnice Trst-Hrpelje. Kot predstojnik imenovan je nadzornik Viljem Wraschtil.

Stare bankovce po 1 gld. prejemljejo državne denarnice le še do konca t. m., potem pa se bodo sprejemali le še pri centralnej denarnici v Beču.

Romarjev na Sv. Goro pri Gorici je odšlo v petek in soboto blizo 900 iz Trsta, večidel okoličank, katere vsako leto kaj rade obiskujejo to znamenito božjo pot. — Romarice navadno celo pot, kadar odidejo in se vrnejo, pojo slovenske litanije Matere Božje, kar lahone strašno jezi.

Porotna sodnija. Ignacij Žiberna iz Štorij je tožil Antona Benčino tudi iz Štorij, v okraju Sežanskem zarad razžaljenja časti, ker je zadnji v listu »Edinost« od 29. novembra objavil dopis, v katerem je rekel, da je Žiberna dobil od vlade 300 gld. za zidanje vodnjaka v Štorjah, a vodnjaka ni zidal in *morda* denar drugače porabil. Porotniki so pri obravnavi 10. t. m. spoznali Benčino nekrivega in tožitelj je bil obsojen k plačanju troškov blizo 200 gold. Stvar ni bila vredna tožbe, ker vsakdo je moral iz dopisa soditi, da Benčina ni pisal nič razžaljivega; a podpihovalci so tožbo prouzročili in tožiteljem lé škodo napravili. Pri teranu zna vsakdo procese razvijati, a pred porotniki je kaj druzega. Zatorej svetujemo našim ljudem, naj se varujejo svojepridnih podpihovalcev. — 11. t. m. so porotniki krivega spoznali zlorabe uradne službe in tatvine 29letnega J. Čotič-a iz Vipave, slugo pri tukajšnjem poštnem uradu, ker je mnogo pisem oropal neštemplanih poštnih mark in nekatera pisma odprl z namenom, da vzame iz njih denar, katerega pa ni bilo. Sodnija je obsodila zatoženca na 8 mesecev ječe.

Iz Materije nam piše prijatelj: Naj povem, da je v nedeljo, 9. t. m. pri Materiji padlo mej veliko plohο toliko *sodre* — toče, da je bilo vse belo, tako da je uničila bolj občutljive jesenske pridelke, kakor ajdo, zelje in repo in dr. ter uže itak ubozemu kmetovalcu napravila precejšnjo škodo. Bog pomagaj ter nas obvaruj še škodljive slane, katera lehko pade v tako hladnih nočeh, kakor so sedaj.

V Lokvi (Corgnale) je tamošnji lovec gospoda A. Kosler-ja dne 8. t. m. prvega kljunjača ustrelil, kar je nekaj nenavadnega za ta čas.

Medveda vstrelil je 6. t. m. Janez Pečkjak z Vrhpolja v novomeškem okraji v turšici. Zver je bila stara osem let in tehtala 2½ centa. Pravijo, da se tam okoli klati še medvedka z mladiči.

Dr. Miklošičeve učenosti čestilci, ki so čestitali po brzojavu iz Trsta v Lutomer o priliki Miklošičeve slavnosti, nam so poslali popravek v »Slov. Narodu« pokvarjeno natisnene čestitke. Čestitka je distihon, ki se glasi tako le:

Neizmerni odkril si zaklad slovanske besede,
Miklošič! Tvoje ime v slavi nesmrtnej blešči.

Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo ima 24. in 25. t. m. v Idriji svoj sedmi redni letni zbor. 24. t. m. ob 7. uri zjutraj izlet v državne gozde okoli Idrije. 25. t. m. ob 8. uri zjutraj društvena seja. Kdor se hoče udeležiti tega zbora, naj se oglasi do 21. t. m. pri gg. Fried. Leipert-u, c. kr. gozdnem oskrbniku, ali pri Francu Rupniku v Idriji, da se mu preskrbi voz iz Logatca v Idrijo in prenočišče.

Kolera v Egiptu ponehava z vsakem dnevom, v Aleksandriji je zdaj 9 do 10 na koleri bolnih na dan; v Kahiri pa še manj. — Zdaj moremo uže skoro sigurni biti, da nas kolera ne obišče letos v Trstu. (Vendar pa tukaj mej otroci še precej razsajata Diphteritis in Croup.) — Zdravilstveni svet v Kahiri je sestavil izkaz, koliko je v Egiptu na koleri umrlo ljudi od začetka, to je, od 24. junija do 25. avgusta. Iz tega izkaza je razvidno, da je v Egiptu na koleri umrlo *22.736* ljudi, od katerih pride le na Kahiro 6798, na Aleksandrijo 287, na Damietto 2416, na Mansurah 1962, na Tantah 809. Rossette 811, Suez 64, Port Said 48, Damanbur 219 — itd.

Tržno poročilo.

Položaj skoro vsega blaga, kakor tudi cene se niso od zadnjič skoro prav nič spremenile; v kavi je še precejšnja kupčija, v sladkorji jako mlahova, prav tako v sadju in olju. Od domačih pridelkov je posebno iskan nov fižol, bobinec in rudeč, katerega prvega plačujejo zdaj še po 17 gld. in čez, druzega pa po 14 do 15 gld. Gotovo je ta visoka cena le zarad prvenstva, ki pa vtegne močno pasti, kakor bitro pride kaj več blaga na trg. Ker pa se sliši v obče, da bo letos malo fižola, moremo pričakovati, da cene fižola letos ostanejo še precej visoke in da se bode rudeč (Comuni) plačeval najmanj po 11 do 11½ gld. — Maslo prve vrste stane denes 96 do 101 gld., druge vrste pa 89 do 94 gld.

Seno nema prave cene, ker ga preveč dohaja, saj ga ljudje uže prodajajo po gld. 1.10.

Borsno poročilo.

Kurzi državnih papirjev so postali viši, tendenca v obče dobra, k ljubu omejenej špekulaciji.

Dunajska borsa
dne 11. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	77 gld.	95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78 »	40 »
Zlata renta	99 »	30 »
5% avst. renta	92 »	85 »
Delnice narodne banke .	833 »	— «
Kreditne delnice	289 »	60 »
London 10 lir sterlin . .	120 »	05 »
Napoleon	9 »	51 «

Poslano.

Opozarja se na denašnji inserat gospoda **Filipa From-ma.**

Javna zahvala.

Podpisani se najtopljejše zahvaljuje gospodu Andrej-u Bole-tu v Rojanu, ker je največ pripomogel in žrtoval v namen, da se je zadnja veselica tako lepo vršila, posebna hvala pa mu naj bode za to, ker je pevce in igralce izborno, a brezplačno pogostil in ves prostor na svoje troške okrasil in oder napravil. Bog živi mnogo let tako izvrstnega rodoljuba in vzornega kmetovalca!

Veselični odsek.

V Rojanu dne 10. sept. 1883.

LA FILIALE IN TRIESTE
dell' I. r. priv.
Stabilimento Austr. di Credito
per commercio ed industria.

VERSAMENTI IN CONTANTI
Banconote:
3¼% annuo interesse verso preavviso di 4 giorni
3½ » » » » » 8 »
3¼ » » » » » 30 »

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d' interesse comincierà a decorrere dalli 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso

Napoleoni:
3½% annuo interesse verso preavviso di 30 giorni
3¼ » » » » » 3 mesi
3½ » » » » » 6 »

Banco Giro:
Banconote 2½% sopra qualunque somma
Napoleoni senza interessi

Assegni
sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Troppavia, Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salisburgo, Klagenfurt, Fiume Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite
di Valori, divise e incasso coupons ½%. provvigione.

Antecipazioni
sopra **Warrants** in contanti 5% interesse annuo franco di provvigione.
Mediante apertura di credito a Londra ½% provvigione per 3 mesi.
» **effetti** 6% interesse annuo sino l' importo di 2000 per importi superiori rasso da convenirsi.

Trieste, 1. Marzo 1883. (43)

C. k. priviligirano društvo
Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnca in reserva društva dne 31. decembra 1881:

Glavnica društva	gld.	3,300.000.—
reservni fond od dobičkov	»	625.927.02
« « za pokritje premikanja vrednosti efektov	»	161.500.—
Premijna reserva vsih oddelkov	»	6,638.505.—
Reserva za škode	»	284.591.—

V portfelju:

Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih	»	13,206.696.47
Skupni znesek vsih škod plačanih od l. 1838 do 1881	gld.	103,255.007 57

Urad ravnateljstva 24—5
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši).

Čudovite kapljice
Sv. Antona Padovanskega.

Te priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratniše želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper sreopok ter čistijo pokvarjene kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 10-5

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa edino v lekarnici *Cristofoletti v Gorici, v Trstu* v lekarni *C. Zanetti* i *G. B. Rovis* in *G. B. Foraboschi*. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih *posnetkov*, s katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, daai nimajo nobene moči in vrednosti.

Dijakom!

V solidnej **slovenskej družini** dobita 2 dijaka stanovanje in hrano po jako ugodnej ceni. — Oglasiti se je v novej tiskarni Via Torrente št 2 1—3

The
Singer Manufacturing & C.
New-York.

Ako se plati vsak teden samo
eden goldinar
dobi se
Originalni
Singer-jev šivalni stroj,
in to brez povišanja cene.
Poroštvo se daje za pet let,
poduk na domu brezplačno

G. NEIDLINGER,
generalni agent
V Trstu, Corso, palača Modello

Šivanke za Singerjeve šivalne stroje komad 3 *kr. in tucat* 30 *kr.* (13—3)

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Fromm **Dunaj.**

Velikanska
razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delalcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zvane **Washingtonske žepne ure** so najboljše ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirana in giljoširane ter so amerikanskega sistema.

Vse ure so natanko repasirane ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzamemo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamnmo in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom, **izredno natančno** regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, z verižico, medaalijonom itd., **preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.**
1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od srebrnega niklja, tokočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotke in kristanim ploščnatim steklom, **natančno na sekunde repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj le gl 7-25.**
1000 komadov ur na valje (cilinder-ur) v giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem **preje gl. 15, zdaj le gl. 5 60.**
1000 komadov ur na sidro (anker-uhr) od pravega 13 lotnega srebra, **odobrenega od c. kr. denarnega urada,** tekočih na 16 rubinih, razen tega tudi električnim potem pozlačene, fino regulirane. **Vsaka taka ura stala je preje gld. 27, zdaj pa samo gl 11.40. 650** komadov ur za dame od pravega 13 lotnega srebra, **odobrenega od c. kr. denarnega urada,** tekočih na 8 rubinih, elegantno in najfineje pozlačene, pridjana je tudi **benecijanska vratna verižica; prej je stal jeden komad gld. 28 zdaj pa samp gl 16. 1000** komadov **Washingtonskih remontoir** žepnih ur, od pravega 13 lotnega srebra odobrenega od c kr denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri dá se zastonj tudi jedna urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; **vsaka taka ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.**
1000 komadov ur za dame od pravega **zlata** z 10 rubini, **preje gl. 40, zdaj gl. 20.**
1000 komadov **remontoir ur od pravega zlata** za gospode ali gospé, **preje gl. 100 zdaj gl. 40.**
650 komadov ur za stene v finem email okviru in z bilom, repasirane; **preje komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.**
650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalnej mizi, **preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.**

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov:
Uhren-Ausverkauf
der 12—11
Uhrenfabrik FROMM,
Wien, Obere Donaustrasse 107.

Sejm v Tolminu

za živino, poljske pridelke, gospodarsko in **kmetijsko orodje, štacunsko blago** i. t. d. drži se na **Sv. Matevža dan 21. septembra** in na **Sv. Jurija dan 23. aprila** vsako leto.
Županstvo v Tolminu 1. sept. 1883.

Neprevarljivo!

Uspeh garantiran!

Hiter uspeh!

Znesek dobi vsak precej nazaj, pri katerem nema uspeha moj sigurno delajoč **Roborantium** (sredstvo za rast brade). Prav tako sigurno dela proti pleševosti in izpadanju las. Uspeh garantiran, ako se večkrat rabi. Odpošilja se v originalnih steklenicah po gld. 1.50 in steklenicah za poskušnjo po gld. 1.

Dobiva se:
J. Grolich v Brnu (Brünn). — **V Trstu pri Pavlu Rocca.** — **V Gorici pri G. Cristofoletti.** — **V Zadru pri K. Androvich.** —
Nobena prevara! 10-10

Tam se tudi dobiva pristna **Grolichova karpatska ustna voda,** zanesljivo sredstvo za ohranjene zobov, zobnega mesa in ust, narejena iz zdravilnih korenin in rastlin moravskih Karpatov, **steklenica po 60 kr.**

Nagla in gotova pomoč za želodčne bolezni njih nastopke.

Ohranitev zdravja

je odvisna zgoli od **ohranitve in pospeševanja** dobrega **prebavljanja,** ker ta je **glavni pogoj zdravja in telesnega in dušnega dobrega čutenja.** Najbolj **potrjeno DOMACE ZDRAVILO, prebavljanje** vrediti, doseči primerno **mešanje krvi,** odpraviti **pokvarjene nezdrave krvne dele,** to je uže več let **sploh znani** in priljubljeni

dr. ROSA življenski balsam.

Napravljen iz **najboljših, zdravniško najkrepkejših zdravilskih zelišč,** potrjen je posebno kakor gotova pomoč pri vseh **slabostih prebavljanja,** posebno pri **presedanju, po kislem dišečim riganju, napenjanju, bluvanju,** pri **bolečinah v telesu in želodcu, želodčnem krču, prenabasanju želodca z jedmi, zaslizenju, krvnem navalu, hemeroidah, ženskih boleznih, boleznih v črevih, hipohondriji** in **melanholiji** (vsled **slabega prebavljanja**); on oživlja vso delalnost **prebavljanja,** dela **zdravo in čiste kri** in **bolne tele** dobiva zopet **poprejšno moč** in **zdravje.** Vsled te izvrstne moči je postal gotovo in potrjeno **ljudsko domače zdravilo** ter se sploh razširil.

I steklenica 50 kr., dvojna steklenica I gl.

Na tisoče pohvalnih pisem lahko vsak pregleda. Pošilja se na **frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.**

Gospod Fragner!

Jaz Vas prosim, da mi pošljete s pošto 10 steklenic dr. Rosa-vega življenjskega balsama. Pri teji prilik Vam naznanjem, da je ta lek izvrsten, kajti uže 3 mesec od kar ga rabim, pa ne čutim več nobenih bolečin v želodcu, kateri me je bolel 10 let. Ozdravil je dalje ta lek mojo soprogo, katera je bila bolana čez 10 let na jetrah in vzdržuje zdaj tudi moje otroke pri najboljšem zdravju in jih varuje posebno mrzlice, ki je tukaj tako domača. — Sprejmite, gospodine zagotovilo mojega visocega spoštovanja, s katerim znamnjam

Kazimi Masalski,
nadzornik železničnega podjetja v Aleksinacu u Srbiji.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato pro sim vas p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno *dr. Rosov življenski-balsam* iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno *dr. Rosovega* življenskega balzama.

Pravi dr. Rosov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelalcavo *B. Fragner-ja,* lekarna »k črnemu orlu« v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Trstu: *P. Prendini, G. Foraboschi, Jak. Serravallo* in *Ed. von Leitenburg,* lekarničarji.
V Gorici: *G. Cristofoletti,* lekarničar: *G. R. Pontoni,* lekarničar *R. Kürner,* lekarn čar; V Ogelji: *Damaso d'Elia.*
V Zagrebu: *G. Arasim,* lekarničar.
Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerske imajo zalogo tega življenskega balzama,

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo
zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gn ojufotokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenji, pri morski (mrtvi) kosti zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in otekline se hitro ozdravijo; ker pa ven teče, *potegne mazilo v kratkem vso gnojico* na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem *rana prej ne saceli dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena.* Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti potem še le se mazilo nanje prilepi. 15-10

Skatljice se dobode po 25 in 35 k.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnozih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani nagluhost in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljeni sluh. 1 sklenica 1 gld. a. v.

Lastnik, društvo »EDINOST«. — Izdatelj in odgovorni urednik: JOSIP MILANIČ. Nova tiskarna pod vodstvom F. HUALA v Trstu.